

Joža Vovk:

Bolna mamica goduje.

Druga slika.

(Konec.)

Revna sobica. Borno opremljena. *Mati* leži v postelji ali v kakem bornejšem naslonjaču. Svetloba naj ne bo premočna. Zunaj dežuje, vso sliko spremlja oddaljeno grmenje, šklopotanje dežja, včasih blisk. Ko se zastor dvigne, *Janko* in *Tončka* zapojeta, stoječa pred materjo in držеча se za roko kakor v prvi sliki.

Preljuba moja mamica,
kot zvezda siješ vrh neba,
kako si dobra, zlata vsa,
o moja mamica!

Zvečer te Bogu izročim
in zjutraj spet, ko se zbudim.
Pozdravljena, pozdravljena,
preljuba mamica!

Mati: Ljuba otroka, res sta lepo zapela. Le potolažita se, pa vesela bodita! Ali sta kaj molila zame, ko sta bila v cerkvi?

Tončka: Seveda sva. Saj sva prav zato šla v cerkev, ker imaš danes svoj god. Pa za tistega dečka sva tudi molila, za tistega, ki naju je včeraj tako grdo napodil. Joj, še danes me je strah, če pomislim, kako grdo naju je obdolžil.

Mati: Potem si me pa ubogala. Nič ne marajta zato, če nimamo drv, pod streho smo pa le in tudi to je dobro. In nekaj drv je tudi še, da zmrzovali ravno ne bomo, sicer je pa zima tako proč.

Janko: To bi ga jaz premikastil, če bi mi danes prišel v roke!

Tončka: Janko, ti pa nisi prav nič molil zanj, ko še vedno misliš na maščevanje.

Janko: Kaj pa ti veš! Molil sem pa!

Mati: Pa je bila slaba molitev, če mu prej nisi odpustil v srcu. Odpustiti mu moraš, Janko, potem bo tvoja molitev Bogu prijetna in jo bo uslišal.

Janko: Odpustil sem mu tudi že, samo malo bi ga pa vendarle rad nabunkal.

Mati (se smeje): Ti si pa tič!

Tončka (se tudi smeje): Saj res, tepel bi ga in mu zraven zatrjeval, kako rad ga imaš! Ti si pa trikrat ptič.

Mati: Otroka! Danes, ko je moj god, bodita doma! Saj tako nikamor ne moreta, ko dežuje. Jestí imamo že nekaj, saj nam je Markov oče spet snoči veliko prinesel, v peč bomo zakurili in se kaj pomenili. Ti, *Tončka*, boš kako povest prečitala na glas, midva z Jankom bova pa poslušala. Pa katero mi bosta še zapela, ko tako lepo znata. Saj res, tako lepo sta zapela prej, kdo vaju je pa naučil? Tiste pesmi pa še nisem nikoli slišala. Lepa je.

Janko: To sva se pa kar sama izmislila.

Tončka: Vsak nekaj. Že davno sva se učila in mislila, kako bi bilo bolje.

Mati: Vse se pa tudi izmislita.

Tončka: Včeraj sva se ravno v gozdu učila peti, pa sta prišla tista dva, ki sta nama butaro razmetala in naju napodila. Tako me je bilo potem strah, da si še dihati nisem upala, in sem mislila, da za vsakim grmom čepi kak hudobnež in naju bo ustrašil.

Mati: Tisto kar pozabita. Saj ni bilo nič hudega. Morebiti sta se že spametovala, ali pa nista nič hudega mislila. Jaz bi jima že davno odpustila, drugič bi se pa še zmenila ne zanje. Janko, pojdi no v kuhinjo in prideni malo na ogenj!

Janko: Mama, jaz se kar bojim, da bodo žandarji prišli in me vzeli, ko mi je tisti deček tako sveto zatrjeval, da bo žandarjem povedal in da me bodo vzeli.

Mati: Nič se ne boj, nihče te ne bo vzal. Samo ustrašiti te je hotel. Kaj naj bi žandarji s teboj? Saj te še marajo ne! Ko boš velik, če boš kaj naredil, takrat te bodo pa res vzeli. Le pojdi in nič se ne boj!

Janko (molče odide).

Tončka: Mama, veš kaj bom pa jaz?

Mati: Kaj pa?

Tončka: Tisto povest bom naprej čitala. Snoči nisem prišla do konca.

Mati: Le daj!

Tončka (poišče knjigo na polici ali v kakem predalu, vzame stol in ga postavi prav blizu matere in začne na glas čitati. Sestavek, ki ga čita, naj vsebuje kaj o materi. Prečita samo nekaj stavkov, potem pride Janko).

Janko (se vrne v hišo): Uh, kako dežuje, kakor bi iz škafa izlival. Saj nas bo še voda vzela.

Mati: Nič nas ne bo. Sem sedi in poslušaj!

Janko: Takoj, še vrata moram v veži zapreti, da ne bo vse mokro, ko tak hud veter vleče. (Steče ven in se takoj vrne.) Mama, dva otroka tečeta po cesti. Morebiti gresta k nam. Vsa mokra morata biti.

Mati: Pokličí ju notri, saj ne moreta naprej v takem vremenu!

Tončka (pusti knjigo na stolu in steče k vratom ali k oknu): Ali imata kaj dežnikov? Gotovo sta mokra.

Janko (zunaj): Alo, notri pojditá! Kar k nam pojditá!

Tončka: Sta že tukaj.

Mati: Povabita ju k nam!

Julče (še zunaj): O ti presneti dež ti, ves sem moker kakor miš. Milka, vse mokro sva prinesla.

Milka (med vratí): Nič ne de.

Mati: No, otroka, kar notri k nam, se bosta malo posušila.

Janko (obstoji pri vratih in preplašen molí).

Tončka (ju spozna in jokaje steče k materi): Joj, mamica, to sta pa tista dva, tista dva sta...

Mati: Katera dva?

Tončka: Oh, tista, ki sta včeraj Jankota in mene...

Mati: Kaj se jih boš bala, saj ti ne bosta ničesar naredila! Kajne, da ne?

Milka: Nič se naju ne boj! (Stopi naprej.) Res, midva sva včeraj z vama grdo ravnala. Pa sva danes prav zato prišla, da popraviva, kar sva zagrešila.

Janko: Saj sva že pozabila.

Milka: Prav, če sta, midva pa še nisva in Julče zdaj obžaluje, da vaju je tako grdo nagnal. Povedala sva doma, da imate danes svoj god, in sva preprosila svojo mamico, da sva smela priti sem in vam tudi nekaj prinesiti.

Mati: Predobra sta, otroka.

Julče: Gotovo ste bili žalostni, ko sta vam povedala, kaj sem z njima naredil. Ko bo dež ponehal, bom šel še jaz z vama v naš gozd in vama bom pomagal nabirati drva.

Mati: Danes ne boste šli nikamor, preveč dežuje.

Julče: No, pa drugič.

Mati: Vidva sta vendar mokra; odložita, da bomo posušili, saj je pri nas zakurjena peč. No, Tončka, le pomagaj jima!

Tončka (pomaga): O, zdaj se vaju pa ne bojim več, ko sta tako dobra. Takole, kar na peč bomo dali in se bo posušilo. Mama, pa nisem zastonj molila! Vesta, jaz sem bila danes v cerkvi in sem za mamico molila, pa za vaju tudi.

Milka: O, dobra Tončka, kako sem ti hvaležna za to. Tale naš Julče se je komaj dal pregovoriti, da sem ga spravila s seboj. Gotovo mu je tvoja molitev pomagala. — (Julčetu): No, Julče, zdaj pa le Jankota lepo prosí odpušcanja, kakor sem te po poti naučila. Le s korajžo, saj vidiš, da niso nič hudi nate.

Julče (stopi nekoliko naprej k Jankotu): Torej, Janko. Ali mi odpustiš?

Janko (ga prime čez ramo): Seveda ti. Toda za kazen morata danes oba ves dan ostati pri nas, bomo lepo skupaj proslavili god naše bolne mamice, da bo vsaj na svoj god vesela in mi z njo.

Mati: Da, otroci, to bo najlepše veselje zame, če boste ostali za naprej dobri prijatelji. Danes pa res kar pri nas ostanita, saj v tem dežju ne moreta nazaj in daleč imata.

Milka: Prav rada ostaneva pri vas, ker ste tako dobri. In da bo vaš god še bolj vesel, nama je mati dala tole košarico; same dobre reči so v njej.

Janko (vesel): Živijo! Zdaj pa kar še enkrat zapojmo in še vidva pojta z nama; saj bosta lahko kar z nama pela.

(Vsi štirje se vstopijo okrog matere in zapoje):

Preljuba moja mamica,
kot zvezda siješ vrh neba,
kako si dobra, zlata vsa,
o moja mamica!

Zvečer te Bogu izročim,
in zjutraj spet, ko se zbudim.
Pozdravljena, pozdravljena,
preljuba mamica!

(Protí koncu zastor počasi pada.)